

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. — Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32	16	8	2
z dwurazową	38	19	9	2
w Państwie Niemieckim	36	18	9	3
w innych państwach	48	24	12	4

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie.

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ulica Jagiellońska L. 10. — Telefon Nr 41.

Rękopisy nadsyłanych Redakcji nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halercy: w Biurze dzienników A. Olszewskiego ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Płonna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafikarna w Ryńku. — Agencja J. Hupasa i A. Salomonowicz, ul. Sławkowska 2. — Handel Krotschmera, ul. Szewska. Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: Ludwik Płonna, ul. Karola Ludwika L. 11 — S. Sokółowski, Paszaj Hausmana 9. — W Przemyslu Billet E. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmidt (sprzedawca pojedynczych numerów), I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasensteins & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — A. Oppel. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norimberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. L. reite, directeur, Rue Rougemont 14.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — Nadesłana po 60 h., od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Obchód Grunwaldzki.

W sali magistratu m. Krakowa odbyło się wczoraj posiedzenie podkomitetu (krajowego komitetu) dla obchodu Grunwaldzkiego w naszym mieście. Z członków prezydium krajowego komitetu przybyli: prezydent Leo, posłowie Maiss i Maryewski i marszałek dr Skrzyński. Przewodził prez. Leo. Sekretarz komitetu p. Groele zdał sprawę z czynności poszczególnych sekcji.

Sekcja kolejowa wystąpiła do reprezentacji powiatowych i miejskich dokładne informacje o ulgach taryfowych przy gromadnych wycieczkach. Odnosne komunikaty pojawiają się również w dziennikach.

Sprawa kwater.

Sekcja kwaterunkowa wniosła petycję do Rady szkolnej krajowej z prośbą o udzielenie gmachów szkolnych na kwatery. Rada szkolna udzieliła budynków szkół ludowych w Krakowie i Podgórzu, natomiast odmówiła pozwolenia na użycie budynków gimnazjów, szkół realnych i seminarjów.

W dyskusji prof. Wasung zwrócił uwagę, że wedle obliczeń nie ma mowy, aby gmachy szkół ludowych w Krakowie i Podgórzu wystarczyły na pomieszczenie masowych wycieczek włościańskich, ze Śląska i t. d., zwłaszcza, że dla uczestników zlotu szkolnego potrzeba 6000 miejsc. Należy jeszcze raz zaapelować do Rady szkolnej krajowej. (Uchwalono).

Posel Maryewski wskazuje na konieczność otrzymania od wojskowności sienników i wnosi, aby prezydent Krakowa udał się w tej sprawie do nowego komendanta korpusu bar. Weigla. (Uchwalono).

Po dalszej dyskusji, w której zabierali głos pp. Turski, Dębicki, Maiss i i. powzięto uchwałę także w sprawie kwater płatnych, mianowicie uchwalono wezwać publiczność do zgłaszania mieszkań na czas 15, 16 i 17 lipca. Uchwalono ogłosić w dziennikach (także warszawskich, poznańskich, śląskich) wezwanie, że komitet przyjmuje do 15 czerwca zgłoszenia (na płatne kwatery) od chcących przybyć na uroczystości grunwaldzkie do Krakowa.

Sprawa wyżywienia

wywołała żywą dyskusję. Inż. Turski przedstawił, że Sokół postanowił podczas zlotu członkom gniazd szkolich dostarczać w 4 miejscach obiadów i kolacji. Będą odgrzewane konserwy. Komitet grunwaldzki powinien zapomóc takie samo przedsiębiorstwo zabezpieczyć dostarczenie żywności dla kilku tysięcy ludzi.

Posel Maiss sądził, że należałoby wybudować prowizoryczne kuchnie o wielkich rozmiarach i poprowadzić dostarczenie obiadów we własnym zarządzie, a nie oddawać tego przedsiębiorcom.

Prof. Wasung oświadczył się za oddaniem kuchni przedsiębiorcom; konserwy wojskowe, to rzecz bardzo smaczna. Miasto nie poniesie żadnego ryzyka.

Przemawiali dalej pp. Maryewski, Wasowicz, Bartoszewicz, prof. Nowak i dr Leo. Uchwalono wezwać sekcję, aby rzecz jeszcze dokładnie przedyskutowała i komitetowi przedłożyła wnioski.

Sprawa medalu.

Komisja medalowa zastanawiała się nad dwoma projektami, które jej przedłożono, ostatecznie jednak z niczem stanowieniem nie wystąpiła. Cały szereg mówców (między innymi prof. Arentowicz, Wojciech Kossak, Bartoszewicz) podniósł, że chcąc uzyskać projekt istotnie artystyczny, należałoby rozisać konkurs, względnie zwrócić się do najwybitniejszych artystów w Polsce. Przeważało jednak zdanie, że projekt i jego wykonanie byłoby ukończone już po uroczystościach grunwaldzkich, a więc minęło się to z celem wybita medalu. Zostają zroszają już wybite medale grunwaldzkie, pozostanie więc już pamiętka tegorocznej uroczystości.

Sekcja muzyczno-teatralna

podzieliła się na dwie podsekcje: 1) muzyczno-teatralną i 2) przyjęć i zabaw. Ustalono już program muzyczny dla nabożeństwa i podczas odsłonięcia pomnika. Kierunek główny objął tu dyr. Nowowiejski.

Dyr. Steibelt wyjaśnił, że w uroczystości weźmie udział chór mieszany, złożony z kilku tysięcy osób. Próby odbywają się w każdym Towarzystwie oddzielnie, na prowincję wysłano nuty. Co do orkiestry, to jest do wzięcia orkiestra z Wieliczki, należałoby się zresztą porozumieć z dyrektorem teatru lwowskiego, który z operą bawić będzie w Krakowie w lipcu.

Co do przedstawień teatralnych, wyjaśnił prez. Leo i sekr. Groele, że odstąpiono od zamiaru wystawienia „Grunwaldu“ Ignacego Grabowskiego. Przedstawienia dramatu odbędą się w dniach uroczystości w teatrze ludowym; dyr. Rygiel przedłożył 4 sztuki do wyboru. — W teatrze miejskim zaś dana będą: opera Wł. Zelenskiego „Konrad Wallenrod“ (2 razy), opera Miecz. Soltysa „Marya“, Moniuszki „Halka“ i „Straszny dwór“.

Sekcja przyjęć zastanowi się w najbliższym czasie co do urządzania w parkach festynów. „Sokół“ urządzi 16 lipca „Wianki“.

Sprawa pochodu.

Sekcja pochodu oddała sprawę urządzania pochodu artystów-malarzów p. Henrykowi Uziomble. Podniosł konieczność współdziałania w tej sprawie z Tow. „Sokół“.

Prof. Wasung podniósł sprawę trybunu podczas pochodu. Zaznaczył mianowicie, że de-

Związek okręgowy T. S. L. zamierza zająć się budową trybunu w kilku punktach podczas pochodu i odsłonięcia pomnika. Czysty dochód byłby przeznaczony na T. S. L.

W dyskusji (dr Leo, prof. Arentowicz) wskazano, że na placu Matejki na odsłonięcie pomnika powinny stanąć dwie trybuny (z obu stron placu — od Rondla Bramy Florjańskiej nie, aby nie zasłaniały uroczystości), z których jedna będzie bezpłatną dla zaproszonych gości. Sprawę trybunu zajmie się także budownictwo miejskie.

Inne sprawy.

Sekcja wystawy zabytków z epoki grunwaldzkiej urządziła wystawę, która trwać będzie dwa miesiące.

Sekcja wydawniczo-prasowa wybrała przewodniczącym p. Bartoszewicza. Uchwalono odstąpić od myśli wydania osobnej broszury, zwłaszcza, że Sienkiewicz, do którego w tej sprawie zaapelowano, odpisał, że nie może się podjąć tego zadania. Postanowiono z wydanych już broszur okolicznościowych wybrać dwie do trzech i następnie zakupić je w większej ilości, celem rozdania między ludność. Oceną broszur zajmą się pp. Bartoszewicz, Rączkowski i Wasowicz.

Sekcje artystyczna zajmie się sprawą dekoracji miasta. Wyrażono życzenie, aby uproszeni artyści obmyśliли zamiast zwykłych flag, inną jakąś o przystępnych cenach ozdoby. Redaktor Konopiński uważa za rzecz pożądaną zaapelować do właścicieli nieruchomości, aby odnowili swe domy, bo są one bardzo brudne.

Celem nadania akcji komitetu silniejszego tempa, wybrano komitet wykonawczy, którego rzeczą będzie działać w porozumieniu z prezydentem miasta i sekretarzem komitetu p. Groelem. Do komitetu wybrani zostali: Inż. Wład. Turski (przewodniczący); prof. Wład. Wasung; red. Wład. Wasowicz; radca Piotr Kosobucki; dr Ludwik Schneider; adw. dr Rowiński.

Omawiano także sprawę kosztów i innych jeszcze spraw, poruczonych komitetowi. Do prezydium komitetu krajowego, do którego należą pp. Cichociński, Leo, Skrzyński, Dolinski, Maryewski, Maiss, Fischer, Serczyk, Nimhin i Glogier, kooptowano jeszcze: ks. biskupa Bandurskiego, posła Bojkę, prezesa T. S. L. posła Bandrowskiego, prezesa Twa Kólek rolniczych posła Artura Cieleckiego, posła Ign. Daszyńskiego i ks. kanonika Krupńskiego.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Sprawy parlamentarne.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Z Unii słowiańskiej.

Wiedeń. Parlamentarna komisja Unii słowiańskiej zbierze się dziś na posiedzenie, aby przyjąć do wiadomości wystąpienie czeskich radykałów z Unii. Jak w kołach Unii zapewniają, nie ma tam zamiaru namawiać radykałów czeskich do cofnięcia swego postanowienia, przeciwnie Unia chce pozostawić radykałom czeskim całą odpowiedzialność za to postępowanie.

Parlamentarna komisja Unii zajmie się dzisiaj także konferencjami czesko-niemieckimi, które się niebawem rozpoczną.

Pogrąbił posła Breitera.

Wiedeń. Pos. Breiter wystosował do prezydenta Izby Pataista list, w którym żalił się na ton, w jakim na koheu onegdajszego posiedzenia Izby Pataist odpowiedział na jego interpelację. Pos. Breiter grozi zarazem, że „w sposób dotkliwy i bezpośredni“ pociągnie prezydenta, jak się ma zachowywać, jeżeli ten nie będzie wobec niego tak samo postępował, jak wobec innych posłów.

Kandydatura bar. Becka.

Wiedeń. Partya chrześc.-socyalna postanowiła postawić kandydaturę przeciw ewentualnej kandydaturze b. prezydenta ministrów bar. Becka na mandat po Luegerze.

Obrady komisji.

(Telefoniem.)

Komisja budżetowa.

Wiedeń. Na wczorajszym posiedzeniu komisji budżetowej pos. Szamek i Staniek oświadczyli, iż głosować będą przeciw budżetowi, aby przez to zaznaczyć swoje stanowisko wobec panującego systemu rządowego. Pos. Staniek przedłożył rezolucję z wezwaniem do rządu, aby się starał, by rezerwyści powołani byli do ćwiczeń tylko w okręgu swego miejsca zamieszkania.

Pos. Vukowicz przedłożył rezolucję, wzywającą rząd, aby o wszystkich w ciągu dyskusji wniesionych rezolucjach zdał sprawę pisemnie na następnych posiedzeniach komisji podczas obrad nad tym samym budżetem.

Po dalszej dyskusji komisja przyjęła budżet ministerstwa obrony krajowej, jakoteż wniesione rezolucje, poczem przysąpiła do obrad nad budżetem ministerstwa robót publicznych.

Sprawozdawca Schmidt omawiał sprawę doposażenia dziewcząt do studyów w państw. szkołach przemysłowych w działach budowlanych i maszynowym. Sprawozdawca dochodzi do wniosku, że faktyczne doposażenie dziewcząt do studyów na tych działach nie miałyby znaczenia praktycznego, choćby już dlatego, że de-

legaci budowniczych powzięli już jednomyślną uchwałę, iż nie będą przyjmowali dziewcząt w działach budownictwa ani jako praktykantek, ani w żadnym innym kierunku. Mowca stawia szereg rezolucji, między nimi rezolucję o polepszeniu plac nauczycieli w państw. szkołach przemysłowych.

P. Marckhe domagał się utworzenia stacji doświadczalnych dla przemysłu bawelnianego, naftowego, tlackiego i automobilowego, oraz większej opieki dla rekrutów budownictwa.

Pos. Kozłowski wskazał na to, że galicyjski program regulacji rzek jest całością jednolitą, dlatego zmniejszenie wydatków o 830.000 K jest ubolewania godnem, ponieważ przerwa w robotach psuje korzyści dotychczas uzyskane na polu regulacji rzek. Niekończące się na czas robót wywołać musi poważne niebezpieczeństwo wylewów podobnych jak ostatnio wylewy Gisy i Sekwany. Mowca żąda znacznego pomniejszenia personelu służby budowlanych we Lwowie ze względu na przeciżenie pracą i konieczność prac celem wstrzymania wylewów. Żali się on na brak dostatecznego parku „bagerów“ i żąda lepszego konserwowania prac regulacyjnych. Rząd powinien dotrzymać przyrzeczeń w sprawie finansowego poparcia dróg konkurencyjnych w Galicji i ich konserwowania. Mowca domaga się podwyższenia subwencji dla dróg gminnych i interpeluje rząd w sprawie wykonania regulacji i w sprawie popierania przemysłu domowego. Na Śląsku ani Polacy ani Czesi nie są uwzględniani w akcji popierania rekultury; mowca wnosi odpowiednią rezolucję.

Pos. Kramarz oświadczył się za decentralizacją służby technicznej.

Pos. Górski zaznaczył, iż nie uchodzi przypisywać całą winę zaniedbania i powolnego tempa spełniania zadań ministerstwa robót publicznych brakowi środków finansowych. Nędza mieszkaniowa np. mogła być o wiele skuteczniej zwalczana przez energiczny wpływ na ministerstwo skarbu w tym kierunku, aby udzielano zwolnień od ostrych postanowień ustawy o mieszkaniach robotniczych z r. 1902, aniżeli przez przyznanie małych subwencji twarzystwom budowlanym. Te subwencje nie powinny się ograniczać do stolic, ponieważ nędza mieszkaniowa w miastach prowincjonalnych jest jeszcze większa. — Podobnie koniecznem jest wpływać na to, aby warsztaty były uwalniane od podatku budowlanego. Dążenie ku podniesieniu ruchu obcych powinno zmierzać także do tego, aby rosyjsko-włoski ruch kolejowy skierować na linie austriackie. Ilość urzędników w departamencie dla budowlanych i nadziewnych jest za małą, co powoduje braki w wykonywaniu projektów i szkiców, w szczególności także co do budynków szkół wyższych.

Po dalszej dyskusji obrady przerwano. Następne posiedzenie dzisiaj.

Komisja finansowa.

Wiedeń. Na wczorajszym posiedzeniu komisji finansowej reprezentant rządu szef sekcji Bernatzki oświadczył się przeciw wnioskowi pos. Rennera co do zniesienia kontyngentu wódki i bonifikacji produkcyjnych i eksportowych. Mowca sądzi, że wniosek ten jest niemożliwy do przyjęcia, bo na to potrzeba zgody Węgier, a Węgry prawdopodobnie nigdy na to się nie zgodzą. Zniesienie bonifikacji wódczanych i produkcyjnych jest ze względów rzeczowych nie wskazane. System ten okazał się w praktyce bardzo pożyteczny. Byłoby wprost samobójstwem, gdyby chciano znieść tu bonifikacje eksportowe, podczas gdyby państwa konkurencyjne bonifikacje te podniosły. Następnie oświadczył się mowca za reformą podatku od wina.

Także szef sekcji Reichs oświadczył się przeciw wnioskowi pos. Rennera.

Po przemowie pos. Diamanda, pos. Loewenstein krytykując dzisiejsze zastosowanie podatku osobisto-dochodowego, podniósł, że podwyższenie stopy procentowej jest ze względów gospodarczych niebezpieczne, oraz oświadczył się za zmniejszeniem podatku od przedsiębiorstw, które obracają małym kapitałem akcyjnym. — Wreszcie wyraził mowca życzenie, aby równolegle z sanacją finansów krajowych, wdrożono także akcję dla sanacji finansów miejskich i dano gminom odszkodowanie za funkcje poruczonego zakresu działania. Gminy przez utratę dodatków do podatku osobisto-dochodowego, jakoteż przez zaprowadzenie nowych podatków konsumcyjnych i wynikającego stąd zmniejszenia się konsumcji, doznały jeszcze większego uszczuplenia swych dochodów, żądanie zatem rekompensaty z ich strony jest całkiem uzasadnione.

Po przemowie pos. Rennera, który polemizował z szefem sekcji Bernatzkim, obrady przerwano.

Następne posiedzenie jutro o godz. 10 przed południem.

Kwestya finlandzka.

(Tel. „N. Reformy“.)

Petersburg. Na wczorajszym posiedzeniu komisji Dumy dla kwestji finlandzkiej przewodniczący komisji pos. Krupieński podał do wiadomości, że car prosił posłów, należących do komisji finlandzkiej, aby pracowali z największą energią.

Przywódca kadetów Milinko w zwałczal przedłożenie rządowe, dotyczące Finlandji, które nazwał pogwałceniem praw Finlandji.

Pos. Rodiczew oświadczył, że z Finlandji chce zrobić drugą Albanię.

Pos. Parczewski wystąpił przeciw wyrażonej tendencji uciskania wszystkich narodowości nierosyjskich. Ow dziennikarz finlandzki — powiedział mowca — który twierdził, że za rządów Dumy obce narody gorzej się mają, niż za czasów absolutyzmu, miał zupełną słusność.

Mowcy stronnictw rządowych nie odpowiadali na te zarzuty, z wyjątkiem paździenikowca Gołotobowa, który krótko oświadczył, że przyszedł na posiedzenie, aby pracować, a nie wygłaszać mowy, lub słuchać mów.

Wkońcu komisja uchwaliła rozpocząć dyskusję szczegółową.

Kłeska Albańczyków.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Konstantynopol. Onegdaj odbyły się walki koło Prizrenia, które zakończyły się zwycięstwem wojsk tureckich. Prizren znajduje się obecnie zupełnie w rękach wojsk tureckich. Wiele miejscowości okolicznych wywiesiło biało chorągwie, aby wstrzymać ogień artylerji. Mahmut Szefket pasza wyjechał do Werissowy.

Skoplje. W okolicach Kaczanika, Werissowicz i Gilon ogłoszono stan oblężenia. Równocześnie ogłoszono odezwę, wzywającą ludność do wydania broni. Rosyjski atatche wojskowy przy ambasadzie w Konstantynopolu, udał się do głównej kwatery tureckiej, aby być świadkiem operacji tureckich.

Salonica. Minister wojny Machmud-Szefket pasza postanowił we Werissowicach urządzić stały garnizon, złożony z 8 batalionów. Budowa potrzebnych koszar w najbliższym czasie się rozpocznie.

Po śmierci króla Edwarda VII.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Król Jerzy V.

Londyn. „Daily News“ zamieszczają sylwetkę króla Jerzego V i wywodzą, że wstępuje on na tron z gotowymi ideami, których bez znaczących walk z gabinetem nie będzie mógł przeprowadzić. Król Jerzy jest imperyalistą, człowiekiem bardzo poważnym, energicznym i impulsywnym.

Zmiana deklaraty króla.

Londyn. B. Reutera donosi: Jak słycać, rząd postanowił w tej sesji parlamentarnej wnieść projekt ustawy, zmieniającej deklarację króla przy wstąpieniu na tron. Mają być wyłączone pewne zwroty, mogące obrazić posłów rzymsko-katolickich. Dotychczas oświadczenie brzmi, że nowy król nie należy do kościoła rzymsko-katolickiego. Oświadczenie to po raz pierwszy zostało złożone przy wstąpieniu na tron króla Wilhelma III i królowej Maryi w r. 1689. Rzymsko-katolicka ludność już nieraz usiłowała osiągnąć wyłączenie tych słów, które obrażają rzym-kat. kościoła nazywają przesadami i bałwochwalstwem.

Posiedzenie Izby gmin.

Londyn. W Izbie gmin odczytał Asquith orędzie króla, wyrażające podziękowanie za współczucie, poczem wspominał o wielkich zasługach króla Edwarda, za którego rządów idea państworozwinięcia się tak silnie, jak nigdy przedtem. Dalej zawiadomił premier, że Izba będzie na razie odroczonej do 17 maja, a później do 8 czerwca. W przyszłym tygodniu przedłoży Asquith Izbie wniosek o rewizję listy cywilnej króla.

Królowa wdowa.

Berlin. „Berl. Ztg am Mittag“ donosi z Londynu: Stan królowej-wdowy mimo oficjalnych zaprzeczeń budzi obawy. W Londynie krążyła już nawet pogłoska o jej śmierci. Królowa Aleksandra cierpi na bezsenność.

Londyn. Królowa wdowa Aleksandra wystosowała do angielskiego narodu następujące pismo:

Zgłębił mego żołnierz, złamanego serca pragnę całego narodu, który tak ukochałam, wyrazić mi najgłębszą podziękę za wzruszające w nym niewypowiedzianym bólu objawy współczucia, jakie mi okazano ze wszystkich klas, wysokich i niskich, bogatych czy ubogich. — Przez nagłą śmierć swego najlepszego przyjaciela, ojca i panującego także naród poniósł niepowetowaną stratę. Oddaję w zaufaniu pieczę waszej mego ukochanego syna w tem przeświadczeniu, że pójdzie on w ślady ojca swego. Proszę was, byćście mu okazali tę samą wierność, jak jego ojcu, wiem, że mój ukochany syn i moja synowa wszystko uczynią, aby na to zasłużyć.

Pogrzeb.

Ateny. Król Jerzy i następcy tronu Konstantyn udadzą się na pogrzeb króla Edwarda do Londynu.

Kondolencje.

Petersburg. Rada państwa uchwaliła wczoraj po przemowie prezydenta Akimowa, poświęconej pamięci króla Edwarda, wysłać telegram kondolencyjny do lorda kanclerza. — Minister spraw zagranicznych Izwolski przyłączył się imieniem rządu do wyrazów współczucia dla zażyłnej Anglii.

Telegramy

z dnia 12 maja.

Budapeszt. Minister handlu postanowił utworzyć w swem ministerstwie osobną sekcję dla spraw bośniackich.

Berlin. Wczoraj odbyła się na placu ćwiczeń wojskowych parada wojskowa w obecności cesarza Wilhelma na cześć Roosevelta.

Arceybiskupstwo gnieźnieńskie.

Poznań. W kołach niemieckich twierdzą, że opróżnione arceybiskupstwo gnieźnieńskie obsadzone będzie wkrótce przez kanonika niemieckiego ks. Sandera.

Ambiata dla spraw urzędniczych.

Wiedeń. Na wczorajszym posiedzeniu komisji dla spraw urzędniczych uchwalono powiększyć liczbę ekspertów, którzy będą powołani do ankiety, mianowicie postanowiono dla każdego z trzech działów: urzędniczego, służby państwowej i innego personelu powiększyć liczbę ekspertów o 5. Obrady ankiety rozpoczną się w sobotę 21 m.

Cesarz w Budapeszcie.

Wiedeń. Cesarz wyjechał wczoraj o godz. 3 min. 20 po południu do Budapesztu.

Budapeszt. Cesarz przybył tu wczoraj o godz. 7½, wieczorem. Publiczność, która licznie zjawiała się na dworcu, zgłotowała monarsze owoce.

Zachorowanie ks. Jerzego sorbskiego.

Belgrad. Książę Jerzy poważnie zachorował na katar żołądkowy i musi wyjechać na dłuższy czas za granicę do Vichy.

Rozruchy w Chinach.

Londyn. Jak donoszą z Pekinu, w Juanszan wybuchły rozruchy. Budynek misyjny został zniszczony; szczegółów brak, ponieważ druty telegraficzne przecięto.

Pożar Przemysła.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Lwów. Wczoraj nadeszły tu alarmujące telegramy z Przemysła o groźnym pożarze, jaki się szerzył w miasteczku. Wskutek tych depezy wyjechały o godz. 11 przed południem ze Lwowa do Przemysła treny straży pożarnej miejskiej i kolejowej. Według doniesień dzienników miasto stoi w płomieniach i ogień miał także objąć budynki rządowe, jak pocztę i gmach sądowy. Wiatr grozi rozniesieniem pożaru na całe miasto.

Przemysłański. Dotąd spłonęło 200 domów. — Budynki rządowe na razie uratowane. Dwa tysiące najuboższych mieszkańców nie pozostało bez dachu i chleba; pogorzelcom udzielono doraźnej pomocy.

Przemysłański. (Godz. 1130). Niebezpieczeństwo spłonięcia całego miasta minęło. Ogółem spłonęło około 300 budynków, przeważnie w dzielnicy żydowskiej. Całe 3 ulice spalono. Nędza wielka. Bezdomni spędzili noc w gruzach. Straże pożarne były czynne w nocy. Budynki rządowe ocalały.

Zdemaskowanie szpiega.

Wojciech Jacob, aresztowany wczoraj we Lwowie pod zarzutem szpiegowstwa, znany był dobrze na bruku krakowskim, gdzie przebywał czas dłuższy.

Jacob przybył do Krakowa z Poznańskiego przed kilku laty i tu bawił do niedawna, bez bliżej określonego celu. Mówiono tylko o nim, że zajmując się pośrednictwem w handlu ziemią pod zaborem pruskim i że ma znaczne zasługi około wykupywania ziemi z rąk niemieckich. Jacob w czasie swojego pobytu w Krakowie okazał wyjątkowo zainteresowanie się życiem politycznym, zwłaszcza młodzieżą. Ustawicznie kreślił się po różnych stowarzyszeniach młodzieży tak rzemieślniczej jak i akademickiej. Przed trzema laty np. był w stałym gościm w świeżo założonym stowarzyszeniu młodzieży narodowo-demokratycznej „Zjednoczenia“, gdzie odnosiło się do niego bardzo sympatycznie, jako do emigranta. Jacob miał wzwyczaj skierowywać zawsze rozmowę na temat polityczny i przy tej sposobności badać zapatrywania i dążenia różnych grup i ideowych młodzieży polskiej.

zenia, których estatecznym wynikiem było aresztowanie Jacoba we Lwowie.

Zazwyczaj jeszcze należy, że Jacob w Krakowie był stałym i nieznużonym obserwatorem zjeżdżających do naszego miasta Górnoślązaków dla zwiedzania Krakowa.

Jak się dowiadujemy, policja krakowska miała na Jacoba podejrzenie, że trudni się szpiegostwem, nie było jednak dostatecznych dowodów do aresztowania go. Gdy w czasie procesu Dekierda zarzucano Jacobowi, iż trudnił się szpiegostwem, komisarz Krupński zrobił u niego rewizję, która jednak nie dała koniecznych dowodów.

Zdaje się, że Jacob nie uprawiał szpiegostwa wojskowego, ale wyłącznie szpiegostwo polityczne.

Wystawa Introligatorska w Krakowie.

Wczorajsza nasza informacja o otwarciu wystawy introligatorskiej w tutajszym muzeum techniczno-przemysłowym należy uzupełnić następującymi szczegółami:

Wystawę otwarł przemówieniem dyr. muzeum tech.-przem. Strzyński, zaznaczając, że c.lem wystawy jest wykazanie postępu w technice introligatorów krakowskich. W porównaniu z wystawą introligatorską z przed 2 lat, obecna przedstawia ogromny postęp. Dla porównawczego przeglądu prac naszych a zagranicznych introligatorów, dyrekcja muzeum techn.-przem. sprowadziła oprawy książek z Genewy, Zurichu, Paryża i Lindenbura.

Następnie kierownik warsztatu introligatorskiego w muzeum techn.-przem., p. Lenart, objaśniał zebranym różnice między pracami introligatorskimi zagranicą a naszych majstrów. Tak np. szczególnie eleganckie oprawy książek z Francji wykazują ogromną dokładność i precyzję w wykonaniu, ale złożenie książki, która jest tylko za pomocą tasemki przylepiona do okładki, jest bardzo słabe i po kilkakroć użyciu niszczy się. — Natomiast widzimy, że książki naszego wyrobu są mniej eleganckie, ale za to szyte sznurkiem i nadzwyczaj trwałe. Nadto wyroby francuskie są maszynowe a krakowskie ręczne. W Anglii oprawy książek są drogie: po 10, 20 itd. koron za sztukę, ale za to dobre i publiczność tam przyzywała się płacić więcej, ale za to otrzymać wyborowy towar.

Po tych przemówieniach nastąpiło zwiedzanie wystawy.

Wystawa rozpada się na 5 działów:

1) Papiery wykłejkowe. Nr 1—7 obejmuje papiery, sporządzone techniką kłajstrową, nr 8—17 papiery, sporządzone techniką na karanie, a nr 18 album z wykłejkami. — Technika sporządzania wykłejki kłajstrowej znana jest we Francji już w XVII w. Stąd dostaje się do Holandji, Polski i Niemiec, gdzie ją uprawiają do połowy XIX w. W ostatnich dziesiętnościach XIX w. wyrugowano ją, a introligator używa tylko papieru, zdobionego przez maszynę. Na wystawie znajduje się kilka przykładowych i dobrych papierów introligatorskich; pierwsze imitują wzory tkanek płótna, naśladowa drzewo, jedwab, skórę i t. p.; drugie przedstawiają ozdoby, która pozostaje w zgodzie z przeprowadzeniem reprodukcji i nie narusza własności samego materiału. — Starszą jeszcze od techniki kłajstrowej jest technika sporządzania osobnej wykłejki na gruncie karagenuowy. Polega ona na rozdzielaniu zapomocą żółci farb na płynie słuzowym, sporządzonym z mchu karagenu. Technika ta powstała w Turcji w drugiej połowie XVI w., a stąd dostała się wkrótce do innych krajów Europy, wchodząc w powszechnie użycie w XVIII w. we Francji, Holandji i w Niemczech. Roboty introligatorskie z tego okresu świadczą, że introligator, obrabiając w swoim warsztacie materiał, był w sta-

nie stworzył całość, która ujmuje tak dzisiaj przez to, iż łączy w sobie doskonałą konstrukcję z pewnym artystem.

2) Prace z dziedziny ręcznego i maszynowego złożenia (16 tablic). Takie złozenie jest ważną czynnością w pracowni introligatora. Nie powinno ono mieć na celu przedewszystkiem zdobienia oprawy, lecz nadanie jej przez zaopatrzenie tytułem większej celowości. Technika ta, bardzo stara, znana już w XV. stuleciu w warsztacie Aldusa Manutiusa w Wenecji, polega na tem, iż na płaszczyźnie pokrytej białym, utrwała się płatki złota przez wtlaczenie ich w materiał gorącymi stemplami. Proceder ten, tak niezmiernie trudny dla ręki człowieka, może jednak z łatwością być wykonany w maszynie. Maszynowe złozenie można zastosować z korzyścią do robót masowych, t. j. opraw księgarskich; w tym wypadku wytłacza się je na osobno sporządzonej okładzinie, w którą później wkłada się książkę. Przy robocie prawidłowej, polegającej na doskonałym łączeniu bloku książki z okładziną, złozić w maszynie nie można.

3) Prace, wykonane we wzorowym warsztacie muzeum techn.-przem., obejmujące 27 sztuk. Prace pochodzą przeważnie z ręki nauczyciela zawodowego i wermistrza p. B. Lenarta; przy wykonaniu niektórych z nich pomagał zatrudniony czasowo w warsztacie czeladnik introligatorski, p. Fr. Wolański.

4) Prace, nadesłane przez warsztaty krakowskie. Obrazy nadesłało 5 majstrów: pp. Gigoń Wojciech, Jahoda Robert, Kruczkowski Łukasz, Szczerbiński Antoni i Kończyńska Zofia.

5) Oprawy wzorowe, zakupione do muzeum. Ceny od 250 kor. w dół.

Cała wystawa robi bardzo miłe wrażenie i zapewne będzie licznie zwiedzana przez publiczność, gdyż wstęp jest bezpłatny. Inicytorem jej należy się uznanie.

Kronika.

Dziś:
Kraków, czwartek 12 maja.

Kalendarzyk kościelny: Pankracego i Ne-reusza m.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 4 min. 00, zachód o godz. 7 m. 12 długość dnia godzin 15 min. 12.

Prognoza stacji meteorologicznej w Wiedniu: Pochmurnie, opady, burzliwe wiatry, ciepło, skłonność do burz, niepogodnie.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Wesele“.

Teatr ludowy (w parku krakowskim): „Wesoła para“.

Wystawa w pałacu sztuki (plac Szecepański 1. 4) otwarta codziennie od g. 10 rano do 4 po południu.

Ogólne zgromadzenie Tow. wzajemnych ubezpieczeń o godz. 9 rano w gmachu przy ul. Basztowej.

Walne zgromadzenie „Czytelnia katolickiej“ o godz. 2½ po poł. w lokalu własnym.

Teatr miejski we Lwowie: „Hrabia Luksemburg“.

Z Tow. wzajemnego kredytu w Krakowie. — Wczoraj po południu o godz. 4 odbyło Tow. wzajemnego kredytu zgromadzenie ogólne doroczne pod przewodnictwem p. Józefa Męcińskiego w gmachu Tow. wzajemnych ubezpieczeń przy ul. Basztowej. Zgromadzenie zajął przew. Męciński, podkreślając, iż Tow. wykazuje stały rozwój. Sekretarz p. Doerman odczytał protokół z ostatniego walnego zgromadzenia, który przyjęto do wiadomości.

Sprawozdanie dyrekcji z czynności za rok 1909 wygłosił dyrektor Głazewski. Sprawozdanie to wykazuje, że obrót kasowy doszedł w r. 1909 do sumy 105,977.072 kor, 16 hal. i zwiększył się w porównaniu z obrotem z r. 1908 o 4,965,802 kor. 44 hal. W r. 1909 członków było 1408 z kwotą udziałów 2,204,111 kor. 23 hal. Wkłady na książeczki wynosiły 5,333 145 kor. 67 hal. Portfel o-biektów weksli na sumę 8,050,181 kor. 21 hal. Fundusz rezerwowy 138,537 kor. 66 hal. Administracja kosztowała 87,743 kor. 62 hal. Rachunek zysków i strat za rok 1909 wykazuje zysk netto 161,044 kor. 42 hal. Po strąceniu dla dyrekcji i Rady nadzorczej 10 proc. tantiemy, zostaje do dyspozycji Zgromadzenia ogólnego za rok 1909 suma 137,056 kor. 25 hal. Sprawozdanie dyrektora Głazewskiego przyjęto.

Wreszcie sprawozdanie Rady nadzorczej w przedmiocie wyników rachunkowych r. 1909 złożył dyrektor Sędzimir. Sprawozdanie przyjęte, poczem na wniosek pp. Reissa i Cieskiego uchwalono ze zysków przeznaczyć kwotę 6000 kor. na cele narodowe. Na tem zakończono obrady.

Zmienieńca numery telefonów. Od niedzieli 15 b. m. zarządziła dyrekcja pocztowa w Krakowie, że przy podawaniu centrali numeru telefonu, z którym abonent chce mówić, należy wymienić obok dotychczasowego numeru także numer nowy, których spis właśnie rozesłano abonentom. Zmiana ta jest konieczna wobec niedalekiego już zaprowadzenia automatycznej centrali telefonów. Przy zaprowadzeniu automatycznej centrali nie mogą istnieć osobne numery dla aparatów towarzyskich, urządzono się więc w ten sposób, że dla tych właśnie ostatnich będą opróżnione 4 ostatnie setki w każdej tysiączce numerów. Skutkiem tego numery od 1 do 600 zostaną bez zmiany, a także od 1000 do 1199, natomiast w nowym numerowaniu miejsc od 600 do 1000 zajmą obecne aparaty towarzyskie, a obecne numery od 600 do 1000 nazwać się będą 1200 i t. d. aż do 1599. Wotanie od teraz już podwójnych numerów, starych i nowych jest wskazane, aby publiczność przyzwyczaiła do tej zmiany i ułatwić przygotowanie automatów.

Match footballowy. W Zielone Świąta Kraków będzie miał sposobność podziwiać mistrzowską grę niepokonanych w Austrii footballistów „Cricket-erów“ z Wiednia, z którymi spotka się „Cracovia“. Bilety na przedmowa nabywać u firmy „Auto“ przy placu Szecepańskim, w księgarni polskiej przy ulicy Florjańskiej i w lokalu „Cracovii“ przy ulicy Jabłonowskiej 1. 18 między godz. 7 a 8 wieczorem. Siedzącej miejsca i rzędu ograniczono do 100. Już obecnie pokup na bilety jest bardzo znaczny. „Cracovia“ forsownym treningiem przygotowuje się do matchu.

Wiadomości osobiste. Prof. Tadeusz Korzon z Warszawy przybył wczoraj do Krakowa.

Popis szkoły dramatycznej K. Gabryelskiego odbędzie się dnia 25 b. m. w sali Saskiej.

Pogrzeb s. p. M. Sieczkowskiej, dyrektorki szkoły wydziałowej żeńskiej w Krakowie, odbędzie się w piątek, 13 b. m., o godz. 3 po południu, z domu pod l. 3 przy ulicy Danajewskiej.

Z lwowskiej Rady miejskiej. Ze Lwowa telefonują nam: Rada miejska rozpoczęła dyskusję budżetową.

Delegaci lwowskiej Rady w Ameryce. Do Lwowa nadeszła wczoraj wiadomość, że delegaci lwowskiej Rady miejskiej dr Lisiewicz i dyr. Majerski, którzy będą reprezentować Lwów na polskim kongresie w Waszyngtonie, przybyli już do Nowego Jorku. Statak „Grosser Kurfirst“, na którym wyjechali z Brome 30 kwietnia, przybył do portu w Nowym Jorku 10 b. m. o godz. 6 rano.

Kradzież listu pieniężnego. Ze Lwowa telefonują nam: Wczoraj wypuszczono na wolność starszego oficjale pocztowego Popowczaka, podejrzanego o przywłaszczenie listu pieniężnego z 11,000 K. Śledztwo przeciw niemu toczy się dalej.

Wyrok śmierci we Lwowie. Ze Lwowa telefonują nam: Wczoraj skazano tu na karę śmierci

przez powieszenie Grzegorza Przyszlaka, który w roku ub. zamordował w lesie koło Sądowej Wiszni 12-letniego chłopca.

Bezpodstawny zarzut szpiegostwa. Z Czerniowca telegrafują: Aresztowana niedawno pod zarzutem szpiegostwa Zofia Roeder, wypuszczona na wolność, ponieważ zarzuty przeciw niej podniesione, okazały się bezpodstawne. Roederówna zamierza żądać od państwa odszkodowania.

Tow. literatów i dziennikarzy w Warszawie odbyło onegdaj ogólne zgromadzenie pod przewodnictwem red. Konrada Olchowicza. Sekretarz Lorentowicz w sprawozdaniu z pierwszego roku działalności młodej instytucji zaznaczył pomyślny rozwój Towarzystwa, liczącego obecnie już 200 pracowników pióra. Dążeniem komitetu było z jednej strony gromadzenie funduszy, które mogłyby stanowić początek fundacji zabezpieczającej starość literatów i dziennikarzy, z drugiej zaś strony dbałość o interesy merytoryczne i moralne członków. Przedmiotem obszernych rozpraw był artykuł „Kuryera porannego“, w którym redakcja tego pisma poddała ostrej krytyce stanowisko zarządu Towarzystwa.

Po zatwierdzeniu sprawozdania kasowego i udzielenia absolutorium zarządowi, odbyły się wybory. Honorowymi członkami Towarzystwa mianowano: Maryę Konopnicką, Elżbę Orzeszkową, Bolesława Prusa, Henryka Sienkiewicza i A. Świętochowskiego. Do wydziału wybrani zostali: Aleksander Głowacki, Ignacy Matuszewski i Antoni Sadzewicz.

Dwa wyroki śmierci wydał we wtorek warszawski sąd wojenny, skazując na powieszenie robotników Aleksandra Pietrzykowskiego i Edwarda Krupńskiego za zamach na tajnych agentów policji z dnia 26 maja z. r. na ulicy Grzybowskiej w Warszawie.

Ułaskawienie bandyty. Warszawski gen.-gubernator zamienił skazanemu na karę śmierci za 3 zabójstwa i 4 napady Feliksowi Pomykałskiemu karę śmierci na dożywotnie ciężkie roboty.

Trzęsienie ziemi w Wiedniu. Z Wiednia telefonują nam: Wczoraj o godz. 9-17 wieczorem odczuło tu lekkie trzęsienie ziemi. Po pierwszym słabszym ludu podziemnym nastąpił po sekundzie drugi huk silniejszy, który odczuło przedewszystkiem w mieszkaniach, ponieważ poruszyły się meble, drgały szklanki i t. p. Przez cały dzień wczorajsz panował niezwykle upał, a wieczorem przeszła nad miastem burza z gradotami.

Według informacji centralnej stacji meteorologicznej, o godz. 9-17 odczuło tu 4 sekundy trwające całkiem lekkie trzęsienie ziemi w kierunku z północy na zachód.

Prace bar. Poppera. Z Wiednia telefonują nam: Wczoraj rozpoczął się tu przed przysięgami proces o obrazę honoru wytoczony przez właściciela dóbr bar. Poppera przeciw adwokatowi drowi Baekowi i dyrektorowi austriackiego Tow. fabrykacji celluloidu Arturowi Blumenstockowi. Zastępcy oskarżyciela postawili wniosek o odroczenie rozprawy, albowiem bar. Popper z powodu choroby nie może się stawić w sądzie. Prezydent oświadczył, że Popper nie z powodu choroby, lecz zapewne z tej przyczyny, iż ścigany jest listami gończymi za oszustwa, nie przybył na rozprawę. — Po tem oświadczeniu, trybunał odrzucił wniosek odroczenia.

Meeting awiatyczny w Budapeszcie. Z Budapesztu telegrafują: Do meetingu awiatycznego, który się tu odbędzie, zgłosili się dotąd: Paulhan, Latham, Fahrman, Rougier, Effimow, baronowa De-laroche i austriacy awiatocy Eulich i Warchalowski.

Peary w Europie. Z Berlina telegrafują: Peary, który wygłosił tu onegdaj odczyt o wyprawie do bieguna północnego, wyjechał wczoraj do Rzymu, skąd uda się do Wiednia.

Echa obrabowania poczty w Tyflisie. Z Tyflisu telegrafują: Rosyjscy lekarze sądowi uznali oskarżonego o obrabowanie poczty Terpetrozowa

umysłowo chorym, o czym zawiadomiono berlińskiego kuratora Terpetrozowa.

Katastrofa balonu. Z Nowego Jorku telegrafują: Według depeszy z Glasgowa w stanie Kentucky, wiceprezydent amerykańskiego klubu awiatycznego Forbes i artysta dramatyczny Yates, którzy onegdaj rano wzniesli się balonem w Quincy (Illinois), spadli tam wczoraj ranni i nieprzytomni. Dotąd nie zdołano ich doprowadzić do przytomności.

Trzęsienie ziemi. Z Nowego Jorku telegrafują: Ze San Domingo donoszą, że odczuło tam wczoraj o g. d. nad ranem trzęsienie ziemi. Z wnętrza wyspy niema jeszcze szczególnego.

Mianowania. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Cesarz zamianował właściciela dóbr hr. Fryderyka Ryszczewskiego szambelanem.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:

Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 11 maja.

HOTEL KRAKOWSKI: rotm. Władysław Laszowski, Zygmunt Łacki, Stanisław Uznański z Tarnowa, Romualdowie Kern z Górki (Król. Pol.), Zygmunt Popiel z Seiborzy (Król. Pol.), Michał Strawie, Lubomir Ludmer z Warszawy, X. Stanisław Knap z Beska, Adamowie Zmudziński z Rymanowa, Karol Szyzler z Zawiercia, Bartłomiej Fidler z Beska, Karol Chmielewski ze Lwowa, Bolesław Klimowicz z Kijowa, Karol Wróbel z Żywca.

W Karlsbadzie

ordynuje, jak dawniej, 223 3 0

Dr MICHAŁ ŚLIWIŃSKI

Mühlbrunnstrasse „König von Preussen“.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 11 maja. Lony: a) procentowe: Austriacki zakład kred., z obl. prc. z r. 1880 3-pro. 302 —. Austr. zakł. kr. z obl. prc. z r. 1889 3-pro. 281 —. Uregul. Dunaj z 1870 r. 100 złr. 5-pro. 287½. Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-pro. 249½. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-pro. 112½. b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 złr. 30 —. Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 535 —. Clary 40 złr. m. k. 235 —. Pożyczka m. Insubria 20 złr. 114 —. Lony m. Krakowa 20 zł. 124 —. Pożyczka m. Lublany 20 złr. 80½. Palfy 40 złr. 245 —. Czerw. krzyża Tow. austr. 10 złr. 64½. Czerw. krzyża węg. Tow. 5 złr. 42 —. Lony fund. arcyka. Rudolfa 10 złr. 70 —. Salma 40 złr. m. k. 25 —. Pożyczka Salcburga 20 złr. 115 —. Turckie oblig. prem. koleji po 400 fr. 257 —. Turckie oblig. prem. koleji prc. 257 —. Lony kom. m. Wiednia z 1874 roku 545 —.

Berlin, 11 maja. Austriackie banknoty 85-10. Spiryta

Paryż, 11 maja. Renta 3-pro. 68-95. Mąka 81-25.

Zamknięcie giełdy.

Wiedeń, 11 maja. Zamknięcie giełdy o g. 3 m. 10. (Waluta koronowa.)

Akcyje: Austr. Zakł. kred. 664 75, węg. Zakł. kred. 621 25, Anglobanku 313 75, Unibanku 601 —. Łan. banku 497 75, Bankverein 539 75, Bodenredit 11 83, Galic. Banku hipotec. 680 —, Kolei państw. 760 50, kolei północn. 121 —, 4½ poź. m. Krakowa 93 —, kolei północn. 54 10, kolei Czerniow. —. Alpij 715 50, Rima Muranyi 671 50, Prag. Tow. żelazn. 61 01, Fabryki broni 660 —. Akcyje turckie tyt. 404 —. Gal. akc. Tow. kop. n. 875 —. Obl. węg. indemniz. 93 10, Renta majowa 91 30. Austr. renta koron. 94 25, Węgier. renta koron. 92 35, 56-letnie Lisy Tow. kred. ziemsk. 93 65, 4½ Lisy Banku hip. 93 75, 4½ Lisy Banku hip. 99 50, 5½ Lisy Banku hip. 110 —, 4½ Lisy Banku kraj. 94 50, 4½ Lisy Banku kraj. 100 25, 4½ Gal. Obl. propin. 97 9, 4½ Gal. pożyczki kraj. 1893 94 —, 4½ Pożyczki m. Lwowa 93 —. Lony turckie 253 —, Marki 117 56, Ruble 254 —. Rosyjs. pożyczka 103 20.

Uspokojenie: lekko osłabione.

Wiedeński Bank Związkowy
w Krakowie, Rynek gł., Linia A-B 44.

Kapitał akcyjny: 130 milionów koron.
Fundusze rezerwowe: 39 milionów koron.
Podatek rentowy opłaca bank z własnych funduszy.
Przyjmuje wkłady w rachunku bieżącym i na

4% książeczki wkładowe
Większe kwoty wypłaca bez wypowiedzenia.

Kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i waluty, przyjmując zlecenia na giełdy krajowe i zagraniczne pod najdogodniejszymi warunkami.

Piwo Pilzneńskie „Prazdrój“ z Browaru Mieszczańskiego w Pilźnie
(zał. w roku 1842)

słynnej światowej marki B. B. (Urquell) .

w beczkach, butelkach, syfonach — poleca:
Tel. Generalna Reprezentacja 968.
Kraków, Jagiellońska 7.

Dywany i chodniki z Linoleum — — —
Ceraty i wszelkie artykuły ceratowe

poleca firma

P. i A. NUSSBAUM
Kraków, Dietla 41.

Ceny stałe — — — nader niskie!

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Ruleszy
napręciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscach i na prowincji. Telefon 759. 11 105 0

Parcela
około 4000 sążni □, tuż przy nowo otwartej stacji towarowej w Podgórzu, na Zablociu, obok nowego mostu na Wiśle, dogodna tak pod fabrykę, jak również pod parcelację, jest tania do nabycia. Wiadomości: Wojciech Świątko, Podgórze, Lwowska 40. 3478 1 3

ARTYSTYCZNE
skromne i wytworne
UMEBLOWANIE
Józef Sperling
Kraków, Dunajewskiego 7.
185 34 0

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10.

Lekcji niemieckiego udziela były uczeń gimn. niem. Zgłoszenia pod O. H. 125 poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu. 236 1 3

Na śluby
polowania, wycieczki, wynajęcie samochodu i powozy, **Piotr Guzikowski, ul. Podzichów 1. 18.** Telefon 336. 31 64 0

Tanio
do odstąpienia sklepik wiktuałów. Wiadomość ul. św. Jana 1. 26. 232 3 0

Poszukuje pokoju przy rodzinie elegan. umebłowanego, w spokojnej części miasta, nie drogo. Akademik 197. poste restante Kraków. 239

Masażystka z Warszawy
upiększa twarz i paznogie. Zmniejsza bódra u Pań. Masuje także chorych. Długa 9, ofic. I p. 235 1 3

Do wynajęcia
2 pokoje, kuchnia, weranda, na sezon letni w Rabce za umiarkowaną cenę. 2 pokoje, łazienka, kuchnia, umebłowane, od 15 maja. — Pokój kawalerski frontowy, z meblami lub bez, zaraz. — Blizsza wiadomość: ul. Garncarska 1. 2, parter. 3406 3 3

Rolnik w sile wieku, fachowo wykształcony, z 18-letnią praktyką gospodarczą, biegle w korespondencji z Władzami, obznajomiony z ustawą sądową, szuka posady ekonoma, zarządcy, kontrolora lub przełożonego obszaru dworskiego. Zgłoszenia: Kraków, ul. Zwierzyniecka 1. 13 u p. Bednarskiego. 227 2 6

Pierwszorzędna pracownia sukien męskich
nagrodzona złotymi medalami w Paryżu i Londynie
LEONA GRABOWSKIEGO
w KRAKOWIE 215 5 52
ul. Szpitalna 1. 36 vis a vis Teatru. — Telefon 561.

Zmiana lokalu!
Zakład pogrzebowy „Concordia“
JANA WOLNEGO
przeniesiony na Plac Szecepański 1. 2 (dłm własny). — Telefon Nr 331.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok z wszystkich krajów europejskich. 197 31 0

Doraźnego choćby
zajęcia szuka prawnik jako stenograf, piszący na maszynie, korektor pod Praca 37 poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu ins. 232 2 3

Duży płos łańcuchowy, wilczej rasy, do sprzedania. Zgłoszenia: Dębniki, ulica Zamkowa 1. 10, u stróża domu. 204 4 6

Panna
z kilkuletnią praktyką biurową, ze znajomością buchalterji, języka niemieckiego, oraz pisania na maszynie poszukuje zajęcia biurowego. — Zgłoszenia pod: **L. M.** w Adm. „N. Reformy“. 3378 3 6

Uczeń VII. kl. gimn.
poszukuje lekcyi. **A. Z. M.** poste rest. Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 231 2 6

Bielizne białą jak śnieg bez tarcia w krótkim czasie ma się jedynie przyrządem do prania
IDEAL
z pierwszej czeskiej osobliwej fabryki
Jar. Cejka dawniej Hobza i Spół.
Hranice (Morawa). 13 30
Cenniki za darmo, opłacone. Niskie ceny.

Krawieczyznę
damską i bieliznę nową przyjmuje i sama wykonuje niedrogo. Wiktorya Podbielska, ul. Mikołajska 1. 14, II piętro, oficyna. 90 22 0

Założony w r. 1872
Zakład artystyczno-kamieniarski
DRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462.
podejmuje się wykonania grobowców i pomników, tak w miejscu jak na prowincji, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 111 85 200

„Warszawianka“ Graniczna 6.
Pokoje elegancko umebl. Elektr. Łazienka, doskonała kuchnia. 225 3 3

Wózek na resorach o dwóch siedzeniach, mało używany, faetonik nowy, lekki na jednego konia tania do sprzedania. — Wiadomości: **T. Nawrocka**, dom gminny w podworcu, Półwieś Zwierzyniec. 228 3 3

Zakład pogrzebowy
A. Szafranski 17 30
Kraków, ulica Mikołajska 1. 16.

Poszukuje jakiegokolwiek zajęcia przy budowlach w miejscu lub na prowincji mężczyzna z kilkuletnią praktyką. Zgłoszenia pod **A. S.** poste rest. Kraków. 229 2 0

Rządca drukarni L. K. Górski.